

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в Област: 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление:

3.7. Администрация и управление, Научна специалност:

Икономика и управление

Автор на дисертационния труд: Максимс Каимовс

Тема на дисертационния труд: „Управление на процесите на генериране и третиране на отпадъци в страните от региона на Балтийско море“

Член на научното жури: доц. д-р Георги Димов Георгиев, Технически университет - София, филиал Пловдив, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, научна специалност “Икономика и управление“

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем в научно и научноприложно отношение.

През последното десетилетие концепцията за устойчиво развитие се превърна в една от най-обсъжданите теми. Визията за света като устойчиво развиваща се система изисква нуждите на настоящото население да бъдат задоволени не за сметка на бъдещите поколения.

В това отношение управлението на отпадъците играе важна роля в рамките на устойчивостта, с цел намаляване на отрицателните ефекти от отпадъците на глобално, регионално, национално и местно ниво. Тъй като съществува огромен брой

подходи, процеси и инструменти, които могат да бъдат използвани за тази цел, всяка страна може да направи свой собствен избор на система за управление на отпадъците. Посочената цел на това изследване е тясно свързана с начините за справяне с отпадъците и управление на операциите с отпадъци.

В тази връзка, разглежданият въпрос, свързан с управлението на отпадъците, е значим и актуален в научен и научно-приложен аспект.

Тези факти ми дават основание да приема представената докторска дисертация за актуална.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал

Докторантът демонстрира добро познаване на изследвания проблем. Използвани са общо 268 броя източници на информация. Същите са коректно цитирани и посочени в библиографията на дисертационния труд.

Разработката е балансирана и добре структурирана с въведение, три глави и заключения.

В първата глава е представен генезисът на концепцията за устойчивост и устойчиво развитие, както и основните стълбове на устойчивото развитие. Изложена е авторска интерпретация с четири стълба на устойчивото развитие, които са разгледани от гледна точка на концепцията за кръгова икономика.

Подробно описание на процесите за третиране на отпадъци и техните предимства и недостатъци е представено във втора глава. Анализирани са приложенията на тези начини за третиране на отпадъци в страните от региона на Балтийско море. Въз основа на този анализ страните от региона са разделени на 2 различни групи за целите на регресионния анализ.

Проведеното изследване се основава на достатъчен, добре подбран и систематизиран емпиричен материал, в съответствие с целта и задачите на изследването.

Като цяло, докторантът показва добри познания по темата на изследването и демонстрира научни и изследователски умения в проучването на проблема с управлението на отпадъците в рамките на устойчивостта при стремеж за кръгова икономика.

3. Съответствие на избраната методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд с постигнатите приноси

Посочената цел на дисертацията е да се определи степента на влияние на макроикономическите показатели върху генерирането на отпадъци и различните видове третиране на отпадъци в региона на Балтийско море в рамките на концепциите за устойчиво развитие и кръгова икономика. За постигането на тази цел са поставени седем задачи.

Избраната методика, добре представена в трета глава на изследването, се основава на подхода на статистическия анализ. В това отношение се използва корелационен анализ, за да се определят значимите макроикономически фактори, които могат да повлияят на процесите на генериране и третиране на отпадъци в 8-те избрани държави. Независимите променливи са определени въз основа на проучване на документи. След това същите са проучени за наличие на данни за 15-годишен период /2009-2023г./. Определени са четири зависими променливи за регресионен анализ – 1/Генериране на отпадъци на глава от населението, 2/Рециклиране на отпадъци на глава от населението, 3/Производство на енергия от отпадъци на глава от населението и 4/Анаеробно разграждане на отпадъци на глава от населението.

Правилното използване на избраната методология е позволило на докторанта да докаже трите хипотези, изложени във въведението на представената дисертация.

Смятам, че разработената методика е позволила постигането на поставената цел и задачи.

4. Научни и/или научноприложни приноси на дисертационния труд

Докторантът претендира за общо седем научно-приложни приноса към дисертацията. Наред с това той предлага два „практически“ приноса – 1/определяне на факторите, даващи приоритет за третирането на отпадъци в страните от региона на Балтийско море и 2/разработване на набор от дейности, насочени към подобряване на третирането на отпадъци в съответната страна.

Приемам заявените приноси.

5. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Представени са общо 3 самостоятелни публикации, пряко свързани с дисертационния труд. Те осигуряват минимално необходимия минимум за присъждане на ОНС “доктор“ в ПН 3.7 Администрация и управление.

6. Мнения, препоръки и бележки

Нямам критични коментари относно представеното изследване.

От гледна точка на публикациите, препоръчвам Максимс Каимовс да продължи по-активно да популяризира резултатите от изследването чрез участие в научни форуми и специализирани издания.

7. Заключение

Предложеният за защита дисертационен труд на Максимс Каимовс е в съответствие с нормите на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и правилниците на Академията по национална и информационна сигурност.

Разработката представлява завършено изследване с конкретни научни и научно-приложни резултати и отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор“.

На база гореизложените аргументи, убедено давам **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Управление на процесите на генериране и третиране на отпадъци в страните от региона на Балтийско море“. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да вземат решение за присъждане на магистър икономист Максимс Каимовс на научната степен „доктор“ в професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

Дата: 15.01.2026 г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

/доц. д-р Георги Георгиев/